

بهای اشتراك

مداكرات مجلس شورای ملی سالانه ۳۰۰ ریال

اگهی ۱۵

مداكرات مجلس و آگهی ها ۸

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین معسویه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۳۸۱۹

۴ شنبه ۲۸ اسفند ماه ۱۳۳۶

سال چهاردهم

شماره مسلسل ۱۸۰

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۸۰

صورت مشروح مذاكرات مجلس روز شنبه

بیست چهارم اسفند ماه ۱۳۳۶

فهرست مطالب:

- ۱) قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
- ۲) مذاکره و گزارش کمیسیون بودجه راجع باصلاح ماده ۸ قانون برنامه هفت ساله دوم
- ۳) تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای وزیر کشور
- ۴) بقیه مذاکره و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع باصلاح ماده ۸ قانون برنامه هفت ساله دوم
- ۵) اخذ رأی و تصویب گزارش اصلاحی مجلس سنا راجع بانقال عملیات کمیسیون ارزیابی بانک ملی
- ۶) طرح و تصویب گزارش کمیسیون برنامه راجع به تقسیم ۱۲ میلیون دلار وام دریافتی از آمریکا
- ۷) قرائت گزارش مربوطه باصلاح قانون تعرفه گمرکی
- ۸) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس يك ساعت و چهل دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای رضا حکمت

تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت می شود

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان : توماس سعیدی • خزیمه علم • کاظم شبانی •

کدیور • امیدسالار • مرتضی حکمت • دولت شاهی • سلطان مراد بختیار • صرمی • سنندجی • اخوان • امامی خوئی • مهندس فروغی • مهندس بهبودی • تربتی • اورنگ • رامید • ذوالفقاری • غضنری • عامری • دکتر امین • جلیانوند • دکتر ضیائی • امیر بختیار • مهندس فیروز • کدیور •

غائبین بی اجازه - آقایان : دکتر طاهری • اریه • کپکاسی • بهبهانی • ابتهاج •

دیرآمدگان ورود رفتگان با اجازه - آقایان : دکتر شاهکار • صفاری • سلار بهزادی • بزرگ بیا • دوام • دکتر مفیسی • ازباب • نیمورتاش • موسوی • صرافزاده • دکتر سعید حکمت •

رئیس - چون امروز جلسه فوق العاده است و دیروز چاپخانه تعطیل بوده است صورت مجلس نداریم • اگر انشاء الله چاپخانه ای با طرز جدید خودمان داشتیم ترتیبی داده خواهد شد که بلاساعت بمدار جلسه صورت مجلس بدست آقایان برسد • از اول سال هم وزارت دارائی خودشان این چاپخانه ملی را اداره خواهند کرد •

۲- مذاکره در گزارش

کمیسیون بودجه راجع باصلاح ماده ۸ قانون برنامه هفت ساله دوم

رئیس - ماده دوم لایحه تقسیم درآمد نفت مطرح است • در جلسه قبل آقای خلعت بری بعنوان مخالف صحبت کردند آقای مهدوی

مهدوی - عرضی ندارم

رئیس - آقای سعیدی بوری •

سعیدی نوری - ماده دوم مربوط است با اجازه وام یعنی اجازه مذاکره وام برای سازمان برنامه تاخانه دوره ۷ ساله در حدود برنامه های مصوب که در این خصوص اجازه داده شده است که برای تحصیل وام دولت حق داشته باشد مذاکره کند بنده اصولاً معتقد هستم هر وامی که برای امر تولیدی باشد و قابل برگشت هم باشد آن وام برای هر شخصی که بجای خود برای دولت ها هم يك کار معیجی است برای این ده هیچکس نمی تواند با موجودی های عادی خودش قدم های اصلاحی و برنامه های فصلی عمرانی

وجود بیاورد والبته دولت هم مخصوصاً با وسائلی که امروز در دنیا موجود است که يك مؤسسات و بانکهای بزرگی بانکهای بین المللی با سرمایه های زیاد وجود آمده اند برای اینکه بشود این گونه امور را اداره کنند مخصوصاً در کشورهای توسعه نیافته که احتیاج بکارهای تولیدی و عمرانی و اصلاحی دارند محتاج بوام هستند و بحث بنده بعنوان موافق در اصل مذاکره وام در این است که باید دید چه جور وامی را باید گرفت و مذاکره اش را کرد چه جور وامی را ممکن است آن مؤسساتی که خودشان را برای دادن آن وام حاضر کرده اند آن وام را خواهند داد این قانون را که مجلس شورای ملی برای برنامه هفت ساله گذرانیده

است بنده دیروز مطالعه میکردم دیدم در بین این هفت سال مالی که بیش از همه برنامه ۷ ساله سازمان برنامه میبایستی کار کرده باشد از روی تقسیم اعتبارات همین سال ۳۶ است چقدر در ریالیاتش مانده است در سال ۱۳۳۶ مجموع اعتباراتی که در چهار فصل درآمد دولت در این چهار نظر گرفته شد بنده جمع زدم سازمان برنامه ۱۲۲۸۰ میلیون ریال اعتبار داشته است و وقتی که تناسب عمل امسال را با این اعتبار بدست بیاوریم و با سنوات قبل و بعدش مقایسه کنیم می بینیم بزرگترین ویرانگر و محسوسترین سال ۷ ساله دوم سال ۱۳۳۶ است بدلیل اینکه در سالهای قبل کمتر از این بوده است و سال ۳۷ هم ۱۱۱۶۹ میلیون سال ۳۸ هم ۷۸۲۴ میلیون و سال ۳۹ هم ۱۲۸۰۰ میلیون و سال ۴۰ هم ۳۹۲۹ میلیون و سال ۴۱ هم ۱۶۱۸ میلیون ریال است بر این تناسبی که بعرض نمایندگان محترم رساندم و بزرگترین سال از نظر حجم کار عمرانی که بهمه

این مذاكرات مشروح يكصد و هشتادمین جلسه از دوره نوزدهم قانونگذاری

کارای بگیریم (پیشنهاد آقای صدرازه مجدداً شرح سابق قرائت شد) رئیس - آقایانی که با این پیشنهاد موافقت می کنند (عهده کمی برخاستند) تصویب شد رأی گرفته می شود. پانزدهم آقابانی که موافقت می کنند (اغلب برخاستند) تصویب شد کلیات آخر مطرح است چند نفر از آقایان اجازه خواسته اند آقای وزیر کشور بیانی دارید بفرمائید

۳- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای وزیر کشور

وزیر کشور (دکتر جلالی) - در تمام ممالک مترقی سازمانی است بنام سازمان دفاع غیرنظامی که در موارد غیر مترقیه بتواند مردم را راهنمایی بکند این است کلیات برای تشکیل سازمان دفاع غیر نظامی تقدیم می کنم (صحیح است - احسن است)

۴- بقیه مذاکره و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع باصلاح ماده ۸ قانون برنامه هفتم ساله دوم

رئیس - کلیات آخر گزارش مطرح است آقای دکتر مشیرفاطمی بفرمائید دکتر مشیرفاطمی - بنده قصد نداشتم که مزاحم همکاران محترم بشوم ولی چون يك موردی پیش آمد از این جهت بنده يك تذکرات مختصری را در کلیات آخر استفاده میکنم و عرض میکنم توجه بفرمائید راجع سازمان برنامه خیلی مذاکره شده است در این محل و خیال میکنم هیئت نظارتی که مجلس انتخاب و معین کرده است برای اینست که اگر يك خلافتکاری ببیند گزارش آن را به مجلس شورای ملی تقدیم کند و مورد رسیدگی و بحث واقع شود همچنین شورای عالی نفت که خوشبختانه ۴ نفر از نمایندگان مجلسین درش تشریف دارند يك قدری باید بیشتر درامور شرکت ملی نفت کنترل بکنند و باین شرکتیکه بقمیده بنده خیلی بی نظرم است يك نظمی بدهند سازمان برنامه درسه چهارجا کنترل می شود. هیئت نظارت که از طرف مجلس انتخاب می شود در آنجا نظارت میکند کمیسیون برنامه در آنجا نظارت میکند باوجود این دائماً بسازمان برنامه حمله میشود در صورتیکه بغذا آنجا تحت يك نظم و قاعده ای است در صورتی که این شرکت ملی نفت هیچ نظم و قاعده ای ندارد هیچ تربیتی ندارد و پول مملکت آنجا تلف می شود از همه بهتر این شرکت ملی نفت جناب آقای ناصر وزیر دارائی توجه بفرمائید بنده نمی دانم مرض داشتند چکار داشتند سی نفر از استان های مملکت دعوت میکنند بوسیله وزارت کشور مردم که نوکر دولت نیستند هم مال خودشان را میخورند اینها آمدند در تهران بنام نماینده هر استانی او را در شب نشینیشان اینها را دعوت

نگردند سستی برای تقسیم تاج گل به آرامگاه رضا شایسته بود که اینها را دعوت نکردند که بروند يك ادای احترام بکنند بدهم که اینها خواسته اند يك گله ای بکنند اینها را نپذیرفته اند نمی دانم مهندس شیوا چکاره است حتی اینها را نپذیرفته است گویا آنها را آورده اند که ناراضی کنند و بر گردند بولایات (صحیح است) بنده نمی دانم این چه مرضی است جناب عالی باید مدیر شرکت نفت تراش توضیح بخواهید اگر مقصودتان توهین بنمایند کان استانها است آنها يك آدم های آزادی هستند توی خانه هایشان نشسته اند وزارت کشور دعوتشان میکنند بیاندانن جاج بی احترامی با اینها کاری نکرده اند (احسن است) شرکت ملی نفت را بیک قدری کنترل بکنید و الا بنده این جا هستم یواش یواش می آیم این جا و يك مطالبی را عرض می کنم (احسن است)

رئیس - آقای مهندس فروهر مهندس فروهر - در جلسه قبل موافقت کرده بودم مطرح بود جناب آقای خلمت بری فرمودند و صحیح هم فرمودند که بایستی استفاده بیشتری از مهندسين ایرانی بشود و حتی ایشان فرمودند که منحصراً ایرانی باشند و نگاهشان هم باراندنشان بود بنده میخواهم این موضوع را اینجا توضیح بدهم که مبادا این شبهه ایجاد شود که ما کارها را نمیتوانیم انجام بدهیم یعنی مهندسين ایرانی نمیتوانند بر عکس ما بسیار دولتی و چه درستکارهای آزاد که تحت شرایط نامساعد (بنده روی این تکیه میکنم) فدا کاری و انجام وظیفه میکنند البته يك تمدنی هم که داریم نه با سیستم تحصیلات خورده اند بعنوان متخصص در صورتی که دیپلمه خیلی فرق دارد با متخصص يك کسی که دیپلمه میشود بنظر بنده بایستی سالهای دراز در کار کارگاهها و در دستکارهای مجهز کار کند تا در آن رشته ای که دیپلم دارد بشود کلمه متخصص را با اطلاق کرد این بود که بنده خواستم این توضیح را اینجا عرض کرده باشم همچنین اضافه کنم که متأسفانه سیستم تربیتی اینجا موجب شده است دیپلمه ای عالی که در دانشگاه حجت است مطابق حساب دقیق که بنده راجع به دانشگاه خودمان کرده ام هفت سال از لحاظ تربیتی عقب هستیم یعنی از حالا اگر شروع بکنند تربیت متخصص که طبیب و اقتصاددان و مهندس جزو اش است هفت سال دیگر تازه آن دیپلم بدستشان می آید تازه میشوند دیپلمه باز هم چند سال دیگر عقب هستیم که اینها متخصص بشوند بنابراین ما الان با وضعی روبرو هستیم که تعداد کافی متخصص ایرانی نداریم و اقرار کردن این مطلب هم بافتخارات ملی و حیثیات شخصی و فنی

ما نباید بر هر دو الان ما در عصر آتم و موشک و رادار هستیم و تمام ممالک دنیا بهم بیروستکی پیدا کرده اند این است که بنظر بنده اینجا صلاح نیست که بیاییم و يك تعصیبی بخرج بدهیم بگوئیم که اصلاً خارجی نباشد یا برعکس بیاییم بگوئیم که تمام خارجی باشند و تمام ایرانی ها را کنار بگذاریم نه اینجا يك حد وسط است باید از خارجی ها طبق اصول و مطالعه صحیح استفاده کنیم نه این که يك دفعه در را باز بگذاریم و هر کسی هم که تخصص نداشته باشد راه بدهیم و با سلام و صلوات بیاوریم اینجا بنده در جلسه گذشته کمیسیون مشترک سازمان برنامه پیشنهادی دادم که باتفاق آراء تصویب شد که هر کدام از این متخصصین عالی مقام که به تشخیص مقام صلاحیت دار مدیر عامل و قائم مقام سازمان برنامه معرفی میشوند ما قبول می کنیم ناچاریم چون می خواهیم از تخصصشان استفاده کنیم ولی معارف ایرانی موظف برای آنها قائل شویم و تصویب کنیم که در خانه دوره استخدام این عالی مقام انشاء الله نصف آن عالی مقامی خودشان را باین ایرانی معارف خودشان یاد بدهند که در کارها و فقه ای حاصل نشود و در اینکارها ما يك قدری پیشرفت حاصل کنیم و این پیشنهاد بنده باتفاق آراء تصویب شد و در شرف ابلاغ به سازمان برنامه است بنابر این بنده طرفدار میانه روی هستم و دیگر کسی و دستکاری بهش بر نخورد که بگوئیم دستکرها لنگ است و متخصص ندارد بگویند بجا چه مربوط است با بعضی جاها گفته اند که اگر محرفی بزینم دستگاه مجلس شورای ملی که نظارت عالی دارد در امور مملکتی ذی انترسه است خیرا اگر ما اصول را در هر کاری رعایت کنیم این دردها خود بخود دوا میشود بنده در خانه خواستم عرض کنم که برای تربیت متخصص سیاست فرهنگی درستی نداریم نه برنامه درستی داریم به اعتبارات کافی داریم بلیون ها برای مطالعات و آزمایشگاهها و لابراتوارها در خارج پول خرج میشود که يك ساختمان را با اصول صحیحی درست کنند و این را يك ترتیب صحیح درست کنند با ایستی این قسمت را هم بیک قدری تأمین کنیم همچنین در نظر داشته باشید که متخصصین و مهندسين ایرانی داسر هستند برای اینکه حقوقهایشان خیلی کمتر از میزانی است که باید باشد خارجی ها را که میاوریم اینجا حقوقهای گزاف میدهیم اینها را دلسرد نگاه میداریم این يك کمی نقص غرض است این قسمت را هم باید تکمیل کنیم تا نتیجه بگیریم بنده در خانه قدرتی و تجلیل میکنم از کلیه مهندسين ایرانی که در این مملکت میروند در شهرستانها و فدا کاری میکنند و البته باید هم گوشش بکنند و بیشتر از این فدا کاری کنند تا

رئیس - آقای نخست وزیر نخست وزیر (دکتر اقبال) بنده قبلاً از توجهی که آقایان نمایندگان محترم نسبت باین لایحه فرموده اند بسیار گزاف میکنم و همانطور که آقای صدرازه ملاحظه فرمودید در لایحه بودجه نظر دولت این است که تمام اقلام و ارقام مملکت را مجلس شورای ملی رسیدگی کند (احسن است) و از همین جهت است که ملاحظه بفرمائید برای اولین مرتبه تمام مخارجی که در این مملکت میشود دخل و خرجاً در بودجه ذکر شده است (صحیح است) امسال البته فرصتی میشود که ما بتوانیم آنطور که خودمان و آقایان میخواهند بودجه را از آن نقطه نظر تهیه کنیم ولی امیدوارم که در سال آینده تمام آن اقلامی که در قسمت های دیگر هم هست کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی رسیدگی کند (احسن است) رئیس - آقای خلمت بری

خلمت بری - چون صرفه جوئی در کارهای مملکت يك کار بسیار مهم و ضروری است بنده مطلبی که راجع بمهندسين خارجی در این لایحه عرض کردم بنده میخواهم در این قسمت توضیحاتی عرض کنم بنده هیچ تعصیبی ندارم که حتماً کارها را ایرانی بکنند آن دفعه هم عرض کردم که کارها را کشی اموال طهران زود تر از موقع مقرر انجام می شود همین دوروز اخیر اینجا داده شود و آن راجع به معاصیان این شرکت ملی نفت است ملاحظه بفرمائید سازمان برنامه که در اینجا راجع بان صحبت هائی میشود يك مطلب در آنجا است که ما اگر خدای نکرده هر قدر بی انصاف باشیم آخر انمی توانیم انکار کنیم و آن این است که حساب منظمی از ابتدائی که آقای ابتهاج در این دستگاره آمدند هفته به هفته در اختیار مردم و آقایان نمایندگان گذارده می شود حتی يك تذکرات یا تذکره فنی را که می کنند یا يك کتابچه در زمانی که میفرند در آن صورت هست در صورتی که دوره هفت ساله قبل يك حساب منظم نبود و این حساب هم در عرض هفته بدست ما میرسد و شاید يك قسمت از انتقادات هم دیدن همین صورت حسابها است که مورد انتقاد واقع میشود چنانکه گفته اند من استصاف است هدف هر کس يك چیزی تصنیف کرد و در اختیار گذاشت قطعاً مورد مذمت واقع می شود بنده میخواستم استصاف کنم از جناب آقای نخست وزیر راجع با این مسئله که دستور بفرمائید شرکت ملی نفت هم مجامع خودشان را در اختیار مردم بگذارند و حالا که اینها را در بودجه مملکتی قرار داده اند ما حسابشان را ببینیم همانستگاهها که بطور متصل کار میکنند همه آنها حسابشان در اختیار مردم و نمایندگان قرار بگیرد و مادر آن دقت کنیم و اگر تذکرات مفیدی داریم در اینجا عرض بفرمائیم

رئیس - آقای نخست وزیر نخست وزیر (دکتر اقبال) بنده قبلاً از توجهی که آقایان نمایندگان محترم نسبت باین لایحه فرموده اند بسیار گزاف میکنم و همانطور که آقای صدرازه ملاحظه فرمودید در لایحه بودجه نظر دولت این است که تمام اقلام و ارقام مملکت را مجلس شورای ملی رسیدگی کند (احسن است) و از همین جهت است که ملاحظه بفرمائید برای اولین مرتبه تمام مخارجی که در این مملکت میشود دخل و خرجاً در بودجه ذکر شده است (صحیح است) امسال البته فرصتی میشود که ما بتوانیم آنطور که خودمان و آقایان میخواهند بودجه را از آن نقطه نظر تهیه کنیم ولی امیدوارم که در سال آینده تمام آن اقلامی که در قسمت های دیگر هم هست کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی رسیدگی کند (احسن است) رئیس - آقای خلمت بری

کنتن از مهندسين ایرانی و خواهم کرد بنده گفتم عرض کردم کارهای راه سازی ایران را اگر وزارت راه خودش عمل نمیکرد اگر مهندس تحصیل کرده لایق ایرانی هم کم دارند عده ای کم دارند استخدام می- کردند و میاورید بعنوان متخصص بهر يك از آنها هم اگر درآمده هزار تومان حقوق بدهید هیچ ایرانی هم نباید بگیرد چرا اینطور است اما برای اینکه آقا مهندس خارجی ممکن است صد مهندس بیاید اینجا و تازه شاگرد مکتب این آقای مهندس هدایت و آقای مهندس ظفر و مهندس جفرودی و مهندس فروهر نباشد باید امتحان کرد خیلی از خارجی ها می آیند این جا که صد تایی اینها را بر يك ایرانی معلومانشان نیست برای این احتیاجاتی که در مملکت است اگر صد مهندس استخدام کردید این خرجش در سال میشود ۵ میلیون تومان اما اگر استخدام نکرديد و کار را دادید بدست مهندس مشاور خارجی خرجش میشود صد میلیون تومان و می رود بچیب دیگران مهندس داریم و میتوانیم مهندس خارجی برای راه سازی استخدام کنیم و در اختیار خودمان باشد يك دینار پول را بخارجی دادن غلط است در خلاف مصلحت مملکت است برای اینکه خارجی ها يك دینار پول خودشان را هیچوقت مفت و مجانی ما نمیدهند آقای خرازی دولت آمریکا در این-الهای اخیر ما کم کم کرد اما در زمان اعلیحضرت فقید که ما آنقدر احتیاج بیول داشتیم يك دینار با کم کم نکردند وضع دنیا عوض شد و بجهت دیگر دارند ما کم کم کنیم بنابر این نباید پول این مملکت را بی جهت بخارجی دادند بنده عرض میکنم يك دینار از پول این مملکت را بخارجی دادن مادام که ایرانی بتواند کارها را انجام بدهد بر- خلاف مصلحت مملکت است و ضرر مستقیم بخزانة مملکت وارد میسازد بنابر این در در قسمت راه سازی مهندسين ما میتوانند اعلیحضرت فقید ساخته چهار سال تمام روزی هزار باره جنگی از روش رفت هنوز صحیح و سالم است برای اینکه مراقبت می خواهد حضور دارد گفت که جان مولم از لحاظ مدت اشتباه کرده است بنده مهندس نیستم ولی وقتی يك کسی که از سرتا پا با عقیده دارم میگویند که مهندسین وزارت راه از لحاظ راه سازی از لحاظ مدت و فرمول راه سازی ایران اشتباه نکرند ولی جان مولم اشتباه کرد بنده وظیفه ام این است که حمایت

داده نشود و بنده هم از جناب عالی خیلی متشکرم آقای مهندس فروهر که صلاحیت مهندسين ایرانی را تأیید کرده اند رئیس - دیگر کسی اجازه صحبت نخواسته است رأی گرفته میشود مجموع لایحه آقایانی که موافقت می کنند (اغلب برخاستند) تصویب شد برای تصویب بنده فرستاده می شود. ۵- اخذ رأی و تصویب گزارش اصلاحی مجلس سنا راجع بانقتال عملیات کمیسیون از زبه بانك ملی رئیس - يك نامه ای از سنا رسیده است نسبت بلایحه انتقال کار کمیسیون ارز بانك ملی يك اصلاحات عبارتی کرده اند و حالا برای رأی نهائی قرائت می- شود یعنی فقط در ماده ۱۹ اصلاح شده است که فقط همین است حالا ماده ۹ قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد) ماده ۹- چهل درصد از تفاوت خرید و فروش ارز به نسبت هر دلار بینهجاه دینار به عنوان کار مزد بانكهای مجاز معامله کنند و ده درصد بعنوان هزینه اداری بانك ملی ایران برای انجام وظایف مربوطه باین قانون و بینهجاه درصد بقیه به علاوه سایر در- آمد های حاصله بحساب درآمد کل کشور منظور میگردد کمیسیون ارز از تاریخ تصویب این قانون منحل و حقوق کارمندان فعلی کمیسیون مذکور همچنین حقوق و مخارج هیئت تصفیه موضوع ماده ۸ تا آخر سال جاری از اعتبار کمیسیون ارز ردیف ۴۵ بودجه سال ۱۳۳۶ کل کشور و از-ال ۱۳۳۷ از اعتباری که در بودجه های مربوطه منظور خواهد شد قابل پرداخت خواهد بود تبصره - در صورتی که بانك ملی ایران برای اجرای این قانون احتیاج به مستخدمین جدید داشته باشد باید از کارمندان کمیسیون ارز که طبق مقررات استخدامی بانك ملی ایران واجد صلاحیت باشند استفاده نماید رئیس - در قانونی که در مجلس تصویب شده منظور شده بود کمیسیون ارز از تاریخ ابلاغ قانون منحل میشود در مجلس سنا به (از تاریخ تصویب) تبدیل شده گرچه این اصلاحی تغییری در مطلب نمیدهد مگر باید رأی گرفته آقایانی که با این اصلاح موافقت می کنند (اغلب برخاستند) تصویب شد بدولت ابلاغ میشود. ۶- طرح و تصویب گزارش کمیسیون برنامه راجع به تقسیم ۲۴ میلیون دلار وام دریافتی از آمریکا رئیس - گزارش مربوط بطرز استفاده از ۲۴ میلیون دلار وام مطرح است قرائت میشود (بشرح آتی خوانده شد) گزارش از کمیسیون برنامه به مجلس شورای ملی لایحه شماره ۴۳۳۶۵ راجع با استفاده از ۲۴ میلیون دلار قسمتی از وام موضوع اعتبار از کشورهای متحده آمریکا و انگلستان که در تاریخ اول اسفند ماه ۱۳۳۶ از طرف آقای نخست وزیر تقدیم مجلس شورای ملی گردیده بود بکمیسیون های برنامه بودجه و کشاورزی ارجاع و در جلسه پنجم اسفند ماه ۱۳۳۶ کمیسیون برنامه با حضور آقای وزیر دارائی و مهندس هدایت معاون نخست وزیر مطرح و با اصلاحی بشرح زیر تصویب اینک گزارش آن راجه مجلس شورای ملی تقدیم میدارد ماده ۱- بوزارت دارائی اجازه داده می شود مبلغ بیست و سه میلیون دلار قسمتی از وام آمریکا موضوع تبصره ۲ قانون تصویب اعتبار از ممالک متحده آمریکا و انگلستان را دریافت و هم ارز ریالی آن را که بالغ ۱۷۴۸۹ میلیون ریال خواهد شد بطریق زیر در اختیار سازمان برنامه و بانکهای رهنی و ساختمانی بگذارند ۱- دروجه سازمان برنامه ۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال ۲- در وجه بانك رهنی ۵۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال ۳- در وجه بانك ساختمانی ۲۴۸۰۰۰۰۰۰ ریال تبصره ۱- سازمان برنامه در مقابل مبلغ دریافتی مذکور مبلغ ۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰ میباید از درآمد نفت دروجه وزارت دارائی پرداخت خواهد نمود که بصرف بودجه کل کشور برسد تبصره ۲- استفاده بانك رهنی بر طبق برنامه ای خواهد بود که بوسیله وزارت دارائی تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید همچنین استفاده بانك ساختمانی بر طبق برنامه ای خواهد بود که بوسیله وزارت دارائی و کشاورزی تهیه و بتصویب هیئت وزیران برسد و بهر حال هشتاد درصد وجوهی که از محل وام بوزیران بانکهای رهنی و ساختمانی داده میشود بشهرستانهای کشور با استثنای تهران اختصاص مییابد ماده ۲- وزارت دارائی اجازه دارد آن قسمت از وجوهی را که در نتیجه معاملات مر بوط بقانون ۴۸۰ دولت آمریکا (فروش مازاد محصولات کشاورزی آمریکا) بصورت وام مبلغ (دو میلیون و نیم دلار) قابل استفاده است و معاملات آن تا بحال انجام ندهاخذ و برای تکمیل بانده فرود گاه مهر آباد و کمک بانكهای صنعتی و معدنی هم از دولتی و یا غیر دولتی اختصاص دهد مقرر کمیسیون برنامه تیمور تاش گزارش از کمیسیون بودجه به مجلس شورای ملی کمیسیون بودجه در جلسه هفتم اسفند ماه ۱۳۳۶ با حضور آقای وزیر دارائی

لايه شماره ۴۳۶۵ دولت مربوط با استفاده از ۲۳ ميليون دلار قسمتی از وام موضوع قانون تحصيل اعتبار از کشور های متعدد آمريکا و انگلستان رامورد رسيد گي قرار داده با اصلاحاتی که کميسيون برنامه بعمل آورده بود موافقت نموده و اينک گزارش آنرا جهت تصويب مجلس شورای ملی تقديم ميدارد

مخبر کميسيون بودجه - مشايخي شماره ۲۱۳

بتاریخ ۱۷-۱۲-۱۳۳۶ گزارش از کميسيون کشاورزی

مجلس شورای ملی کميسيون کشاورزی لايحه شماره ۴۳۶۵ دولت مربوط با استفاده از ۲۳ ميليون دلار قسمتی از وام موضوع قانون تحصيل اعتبار از کشور های متعدد آمريکا و انگلستان را در جلسه ۱۴ اسفند ماه ۱۳۳۶ با حضور آقایان معاونين وزارت دارائی و وزارت کشاورزی مورد رسيد گي قرار داده خبر کميسيون برنامه راتاييد و تصويب نمود و اينک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقديم ميدارد

مخبر کميسيون کشاورزی - عماد ترابي رئيس - آقای عبيد نوری

عملي نوری - گزارشی که فعلا مطرح است تعقيب قانونی که سابق از مجلس شورای ملی گذشت در آن قانون راجع به ارز ۴۳ ميليون دلار قرضه ای آنجا تعيين شده بود آنهم نظر خود مجلس شورای ملی بود پیشنهادی از طرف مجلس شورای ملی داده شده بود که اين ۲۳ ميليون دلار هم ارزش بين بانک کشاورزی و بانک ساختمانی و بانک رهني تقسيم شده بود در آن موقع بادم می آيد که نماينده دولت موافق نبود وزير دارائی وقت مخالف بود و مجلس شورای ملی اراده اش را در توجهی که بکشاورزی مملکت و همينطور برای امور رهني و ساختمانی مخصوصاً برای شهرستانها داشت اين اراده خودش را نشان داد و بعد هم اين موضوع تحصيل وام ماند تا اخيراً با بصورت یعنی قبلاً بشکل دیگری بود و بعد با اين شکل درآمد در اينصورت که ملاحظه کنيد درباره بانک رهني و بانک ساختمانی همان نظری بود که مجلس شورای ملی داشت ولی اعتبار بانک کشاورزی حذف شده است. قسمت اول - ۱ - مييايستی نوشته شده باشد در وجه بانک کشاورزی برنامه یعنی در وجه دولت چون از حساب سازمان برنامه هزار ميليون به دولت داده ميشود بنده نظرم اين بود که دولت جناب آقای دکتر اقبال که از ابتدائی که برنامه شان مطرح شد نظرشان بالا رفتن سطح توليد و توجه بامور کشاورزی بود و چنانچه کرازا در لايحه قبلی که مربوط بکشاورزی یعنی لايحه ۳۵۰ ميليون تومان

ميليون هم برای بانک کشاورزی بگذاريم رئيس - آقای وزير دارائی - عرض کنم در جلسه گذشته بادر جلسه قبل وام ۳۵۰ ميليون تومانی برای کارهای کشاورزی از محل قانون اصلاح يشتوانه بتصويب مجلس شورای ملی رسيد و امکانات کمک بکارهای کشاورزی برای دولت فراهم است اينکه جناب آقای عبيد نوری اشاره فرمودند که ۳۵۰ ميليون کم است و برای سه سال کافی نيست اين بطور قطع کافی است بجهت اينکه در سال اول و سال دوم دستگاه بانک کشاورزی مجهز نيست که ۳۵۰ ميليون را توزيع کنديان پول را کفتمی شود بخش کرد پول را بدون کنترل نمی شود بخش کرد دين مردم وقت می خواهد مطالعه می خواهد کمي - چون های متعددی کردند باين نتيجه رسيدند که سه سال هم ميشود اين وسايل را فراهم کرد و الا چون مجلس شورای ملی اجازه داده اگر سال دوم کم باشد بهر حال بايد سالیان اول را با برنامه سه سال سوم سنبگيرند و می دهند و آنوقت از طرفی همین ۱۰۰ ميليون تومانی که اينجا بتصويب رسيد اين را بايد بدهند سازمان برنامه و از سازمان برنامه برای کمک بودجه ميگيريم و اما چرا اين عمل را می کنيم برای اين که آن هزار ميليون تومانی که داده ميشود سازمان برنامه و وام های خارجی را معمولاً خارجی ها برای کمک بودجه نمی دهند و برای کارهای عمرانی و توليدی میدهان اين بود که اين مبلغ را که مخصوص بانک کشاورزی بود و اگذار کرديم بسازمان برنامه یعنی کارهای عمرانی و توليدی و عوايه نفت را خودمان برای بودجه راجع باده ۲ که آقای صدرزاده اشاره فرمودند اجازه بفرمائيد وقتی ماده ۲ مطرح شد بنده همانجا توضيح میدهيم رئيس - آقای صدرزاده

صدرزاده - عرض کنم يك برنامه های عمرانی و توليدی سازمان برنامه دارد و خواهش می کنم در اين باره صرفنظر از آقای ابتهاج قضاوت بفرمائيد اين برنامه های توليدی بايد مورد عمل گذاشته شود يا نشود و شما که آمديد از هواي نفت از سهم سازمان برنامه صد ميليون تومان هم برای بودجه مملکت گرفتيد آن وقت طبعاً اين برنامه عمرانی و توليدی معوق خواهد ماند يك نکته ای را عرض کنم که اين معوق ماندن مربوط به هم فارس خواهد بود برای اينکه مشهد راه آهن دارد کارخانه قند دارد آذربايجان راه آهن دارد برای فارس که بنا بود بکارهای از هوايش را از دسترس شود و در منطقه چان موام بود و هيچ کار ديگر عمرانی نشده حالا که اين احتمال داده می شود که سازمان برنامه باين کارها برسد بکسر بودجه برخورد خواهد کرد و باينکار نخواهد رسيد بنا بر اين بنده استدعا ميکنم از آقایان که اولاً اين پولی که دولت از سازمان برنامه بعنوان کمک بودجه درياقت می کند اين وجه را بهش مسترد بدارند تا بهانه ای برای سازمان در عدم انجام طرح های عمرانی و توليدی فراهم نشود اين يك

نکته ای است که می خواستم عرض بفرمائيم اما راجع بکمک کشاورزی انصاف بايد در اين لايحه ای که جناب آقای نخست وزير باخذ سه هزار و پانصد ميليون تومان برای کمک کشاورزی دادند بسيار لايحه مقبول بود اين بنظر بنده از کارهای برجست دولت بود اين تأثير خيالی عيني خواهد کرد در وضع کشاورزی اين راهم عرض کنم که اين صد ميليون که سازمان برنامه داده ميشود سازمان برنامه هم قسمت عمده ای جهت برنامه های فلاحی دارد در حقيقت چه تفاوت دارد که اين پول ضميمه سرمايه بانک کشاورزی شود يا در دستگاه سازمان برنامه بصرف کشاورزی برسد نهايت اينکه وظيفه مجلس اين است که در هر دو قسمت مراعات کند که اين منظور عملی شون نکته دیگری که بنده می خواستم تذکر اين وسايل را فراهم کرد و الا چون مجلس شورای ملی اجازه داده اگر سال دوم کم باشد بهر حال بايد سالیان اول را با برنامه سه سال سوم سنبگيرند و می دهند و آنوقت از طرفی همین ۱۰۰ ميليون تومانی که اينجا بتصويب رسيد اين را بايد بدهند سازمان برنامه و از سازمان برنامه برای کمک بودجه ميگيريم و اما چرا اين عمل را می کنيم برای اين که آن هزار ميليون تومانی که داده ميشود سازمان برنامه و وام های خارجی را معمولاً خارجی ها برای کمک بودجه نمی دهند و برای کارهای عمرانی و توليدی میدهان اين بود که اين مبلغ را که مخصوص بانک کشاورزی بود و اگذار کرديم بسازمان برنامه یعنی کارهای عمرانی و توليدی و عوايه نفت را خودمان برای بودجه راجع باده ۲ که آقای صدرزاده اشاره فرمودند اجازه بفرمائيد وقتی ماده ۲ مطرح شد بنده همانجا توضيح میدهيم رئيس - آقای صدرزاده

مهندس هدايت - بنده در مانده اول يك توضیحی می خواستم بدهم و تقاضا می کنم جناب آقای وزير دارائی که توجه بفرمائيد و ممکن است اين توضیح را لطف فرمائيد اين جا فقط پرداخت ۲۳ ميليون

دلار و امی که تحصيل می فرمائيد نوشته شده است در وجه بانک های رهني و ساختمانی ذکر پرداخت در وجه بانک های رهني و ساختمانی مشخص نيست که اين را بايد بر گردانند که دولت بتواند وام خودش را مسترد بکند با اضافه ميشود بر سرمايه اين بانکها خواهش می کنم چون روشن نيست وضع بفرمائيد که مدت چند سال در اختيار اين بانک ها خواهد بود رئيس - آقای وزير دارائی وزير دارائی - اصل اين وام بتصويب مجلس شورای ملی رسيد منتهی هميشه یکی از نظريات خود مجلس در آن موقعی که از محل ۱۵۳ ميليون دلار بنا بود وام بگيرند اين بود و نمايندگان محترم پیشنهاد فرمودند که ۲۳ ميليون دلار از اين وام اختصاص ببانک های رهني و کشاورزی و ساختمانی داده شود اين تصويب شد اما اينکه فرمودند بچه صورتی میدهيم منظور از زياد سرمايه است (صدرزاده - در ماده ساکت است) اين را اصلاح ميکنيم بودجه بانک رهني و ساختمانی بمنظور از زياد سرمايه اين را با اينصورت اصلاح ميکنيم دولت اين وام را ميگيرد و چون وام طولی - مدت است خودش با قسط آن را ميبرد و در وجه خود اش منظور ميکند اين مبلغ را برای افزايش سرمايه اين دو بانک گذاشته است (احسن)

رئيس - آقای خاتعبری

خاتعبری - بنده يك تذکری ميخواستم بدهم و آن اين است که اين وام رفتی که تحصيل شده در اختيار بانکها گذاشته ميشود و در کار اين بانکها و در آئين نامه آنها هست که برای عده زيادی از مردم تعيين قرض مشکل است و اين روياها بايد يك قدری سهل تر شود اشخاصی که از بانک رهني قرض ميخواهند مثلا در بابل بانک رهني تاسيس شد گفتند هر کس وام ميخواهد ۴۰۰ تومان میدهند بيشتر نمیدهند چهار هزار تومان خود آقایان می دانند که دوسه تا اطابق گلی هم نمیتوانند درست بکنند بنا بر اين اگر قرار شد شما بگردستان و خراسان و تمام ولايات چهار هزار تومان و شش هزار تومان بخواهند قرض بدهيد يك اطلاع نمی شود ساخت قرض را بايد بطوری داد که برای مردم قابل استعاده باشد اين تذکر بنده بود که بايد اين اشکالات رفع شود تا مردم بتوانند خانه بسازند و ما در مورد اين نظر عملی شود اشکال دوم در طريق سازمان است مثلا بايد حتماً يك کسی سند مالکيت داشته باشد حالا اگر يك ملک را بخرند و بعد مدت اعتراض هم گذشته باشد که ديگر هيچ کس حق نيست به آن ملک ندارد می گويند حتماً بايد سند مالکيت صادر شده باشد در صورتیکه ملکي که مدت اعتراض گذشته ديگر آن ملک قابل اعتراض نيست ميگويند که ملک حتماً بايد مفروز

رئيس - آقای وزير دارائی وزير دارائی - اصل اين وام بتصويب مجلس شورای ملی رسيد منتهی هميشه یکی از نظريات خود مجلس در آن موقعی که از محل ۱۵۳ ميليون دلار بنا بود وام بگيرند اين بود و نمايندگان محترم پیشنهاد فرمودند که ۲۳ ميليون دلار از اين وام اختصاص ببانک های رهني و کشاورزی و ساختمانی داده شود اين تصويب شد اما اينکه فرمودند بچه صورتی میدهيم منظور از زياد سرمايه است (صدرزاده - در ماده ساکت است) اين را اصلاح ميکنيم بودجه بانک رهني و ساختمانی بمنظور از زياد سرمايه اين را با اينصورت اصلاح ميکنيم دولت اين وام را ميگيرد و چون وام طولی - مدت است خودش با قسط آن را ميبرد و در وجه خود اش منظور ميکند اين مبلغ را برای افزايش سرمايه اين دو بانک گذاشته است (احسن)

بنده اينست که در کميسيون های مجلس اختيار بانک ساختمانی زياد شد يعنی تا کنون منحصر بود بساختمان برای دولت ما در اينجا ماده ای گذاشتيم که اين اختيارش توسعه پيدا کند و برای مردم هم بتواند ساختمان بکند حالا چيزی که مورد توجه هم است اين است که اين اعتبارات نبايد فقط در شهرها مصرف شود البته در شهرستانها هم صد هشتاد آن بايد مصرف شود ولی در نظر داشته باشيد که شهرستانها شامل مناطق کشاورزی هم هست خانه های دهاتی هم ساخته خود مده زيادی از مردم دردهات هستند که قدرت ندارند و اگر بانک بهشان قرض بدهد صاحب خانه ميشوند اين ها تا بحال ساختمان های غير صحنی داشته اند و بسياری از آنها هم از بين رفته است همه اينها را ميشود اصلاح کرد بنده خيال می کنم که به بانک ساختمانی با اين برنامه های عملی ساده برای مناطق کشاورزی و برای مناطقی که ایلات سکونت دارند تهيه کند و ساده ترين خانه ها را با ساده ترين نقشه ها و کم ترين خرج بسازد و در اختيار مردم بگذارد و ب مردم قرض بدهد که مناطق کشاورزی ما هم از آن استفاده کنند اين عمل را اگر بانک ساختمانی انجام بدهد کار بسيار صعيبی است

رئيس - الان اين صحبت های که ميشود هيچ اثری ندارد بايد پيشنهاده بدهيد والا جز تلف کردن وقت نتيجه ای ندارد (خلعبری - تذکر بود) آقای بزرگ ابراهيمی موافقيده مخالف؟

بزرگ ابراهيمی - با اين ترتيب که فرموديد بنده ديگر عرضی ندارم رئيس - آقای خرازی

خرازی - البته آقایان استدعا دارند که بانکها یکی از عوامل هستند که هميشه بيشتر نقشه ها مخصوصاً امور مربوط با اقتصاد کشور اعم از کشاورزی و صنعتی و تجارتي و استخراج معادن کمک می کنند اگر نظر آقایان باشد اين لايحه ۲۵۰ ميليون دلار وام آمريکا و ده ميليون ليره وام انگلستان در زمان حکومت سهيدي زاهدی در سال ۱۳۴۴ گذشته و در آن وقت هم کار محترم ما جناب آقای خلعت بری اين پيشنهاده را کردند و تا حالا سه دولت آمده است و رفته و تازه لايحه را آورده اند آنهم دوشوری شده اولاً می خواستم از جناب آقای نخست وزير و جناب آقای وزير دارائی تقاضا کنم که هلاقمنديشان را باين کار که حالا لايحه اش را آورده اند نشان بدهند و تقاضای يك فوريت بکنند برای اينکه اين لايحه که سال سوم آن از موقع وام آمريکا گذشته و تا کنون آن قسمت های که بايد بدهند تروت اضافی در اختيارش قرار بدهيم و معلوم نيست چه نصيبي دولت گرفته است برای اين طبقات از مردم طبقات ضعيف طبقات کم

خرازی - می خواستم عرض بکنم که اين سرمايه ای که بانک رهني و بانک ساختمانی میدهند هر چه زود تر وزارت دارائی بپردازد زیرا الان آنچه که اطلاع داريم بانک رهني در حدود ۳۰ ميليون تومان تهه دارد و قابل پرداخت نيست همچنين بانک ساختمانی را تشويق کنيد همانطور هم که جناب آقای خلعت بری تذکر دادند بايد بيشتر توجه بشهرستان ها بشود که مردم وام بگيرند و خانه های ارزان قيمت بسازند الان از شهرستان های آيند بتهران همانطور که صحبت شد ۸۰ درصد را بشهرستانها اختصاص بدهيد که شهرستانها هم از اين قسمت هفت نمايند بلکه عمران و آبادی بشود و علاوه بر اينکه عده ای جديداً بيان بنده تهران آنها هم که آمده اند تشويق بشوند و بشهرها برگردند رئيس - آقای دکتر پيرنيا

دکتر پيرنيا - در انتقادی که بنده از سياست اقتصادی و مالی دولت در يك ماه پيش کردم يکی از مواردی که عرض کردم اين بود که برنامه اقتصادی و مالی دولت بيشتر متوجه اين امر است که اساسش غنی تر کردن طبقات ثروتمند و فقير تر کردن طبقات فقير است لوايعی که اخير در مجلس تصويب شده و اعتبارات فظيمی که بصورت وام در اختيار دستگاه های اعتباری قرار گرفته موردی است که بنده دلائل جهيدي برای اين نظر خودم و برای انتقادی که از سياست اقتصادی و مالی دولت کردم در محضر آقایان ارائه بدم اين اعتبار ۳۰ ميليون تومان اين اعتبار ۲۳ ميليون دلار و اعتبارات ديگر بچه کسانی داده ميشود؟ بانکهای که «پروپرتراون» هستند یعنی دارای ثروت و دارائی هستند آنها آنچه انجان کسانی هستند که ميتوانند وسايل کافی در اختيار بانکها و دستگاه های اعتباری شما بگذارند و در مقابل تويق آنها و وام های بزرگ بگيرند هر کس ثروت بيشتری داشته باشد و ثبته بيشتری بتواند در اختيار دستگاه های اعتباری بگذارد و وام بيشتر ميگيرد و ثروت مند تر ميشود برعکس آن کسانی که منشأ درآمدشان دارائی و سرمايه نيست آن کسانی که منشأ درآمدشان کار است و کسب است و کوشش است و تحصيل است آنها هيچ دسترسی باين وجوه و اين اعتبارات ندارند چه کسانی از اين اعتبارات استفاده می کنند؟ اگر يك مهندس امروز که طبيب و مهندس هستند بايد وسايل کار برای اينها تهيه شوند اينکه هر که ثروت بيشتر است يك ميليون دارائی دارد يك ميليون هم تروت اضافی در اختيارش قرار بدهيم و معلوم نيست چه نصيبي دولت گرفته است برای اين طبقات از مردم طبقات ضعيف طبقات کم

نخست وزیر - اینکه آقای صدر زاده فرمودند راجع بانك كشاورزی موافقت شد علتش آن است كه آن ۳۰۰ میلیون بسرمایه بانك كشاورزی اضافه نمیشود این فرق معامله است و از این جهت صدی شش یا کمتر هم شاید بعضی اوقات بهمیم برای اینکه این دستگاه بگردد و این ۳۰۰ میلیون تومان بر خلاف اینکه اینجا تذکره کرداند كه برای پنج سال است اینطور نیست این هم منظور میگردد و با این ۳۰۰ میلیون چندین میلیارد كمك میشود و معامله میشود این از این صدی شش البته نه دولت میخواهد بهره برد نه بانك كشاورزی ولی در این لایحه این مبلغ را اضافه خواهند كرد بسرمایه بانك ولی اگر بانك نتواند و همانطور كه آقای وزیر دارائی گفتند ضرر بكنند دیگر اداره نخواهد شد البته اینكار درست نیست پس بطوریکه آقای وزیر دارائی تقاضا کردند خواهش میکنم كه موافقت فرمائید این را در مجمع عمومی بانك مطرح بكنند بطوری كه بانك هم ضرر نكند و كارش بگذرد البته بنده اینجا تمهید میکنم كه نكندیم بانك مبلغ خیلی زیادی بگیرد و اینكار را نخواهد كرد ولی يك طوری نباشد كه بانك ضرر بكنند و از سرمایه خودش بدهد چون این جزو سرمایه بانك می شود ولی آن ۳۰۰ میلیون جزو سرمایه بانك كشاورزی نیست و بسرمایه اش اضافه نمیشود از این جهت میتواند آن كار را بكنند

رئیس - آقای بزرگ ابراهیمی مخالفید بفرمائید.

صدر زاده - با توضیحاتی كه جناب آقای نخست وزیر فرمودند و آقای وزیر دارائی قبول کردند كه در اساس نامه اش در نظر بگیرند پیشنهاد صادر است مسترد می داریم

رئیس - پیشنهاد دیگری رسیده است كه قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد بمنام تبصره زیر بلاایحه اضافه شود.

دولت موظف است برای مصرف سهم بانك ساختمانی در شهرستانها بانك ساختمانی تأسیس نماید

مهندس اردبیلی

رئیس - آقای مهندس اردبیلی

مهندس اردبیلی - بطوریکه آقایان اطلاع دارند بانك ساختمانی فقط اختصاص به تهران دارد (صادق بوشهری - نماینده گوی می دهد بیانك های دیگر) بانكهای دیگر نمیتوانند عملی كه بانك ساختمانی انجام می دهد بكنند بنده همین سوال را از آقای وزیر دارائی كردم ایشان فرمودند كه ما این عمل را میگذاریم با اختیار بانك رهنی بانك رهنی كار دیگری میکند و بانك

ساختمانی كاردیگری بانك رهنی پول می دهد كه مردم بروند خانه سازند در صورتی كه بانك ساختمانی خودش خانه درست می كند بطوریکه بكمده از آموزگاران تربیت نامهای آینده نوشته اند كه ما با خون دل يك قطعه زمین خریدیم و از بانك ساختمانی تقاضا داریم در آنجا ساختمان برای مادرست بكنند البته يك آموزگار وقت ندارد كه از بانك رهنی قرض بگیرد و بپایند اینجا برای خود ساختمان بكنند اگر بانك ساختمانی وجود داشته باشد میتواند بانك ساختمانی قرارداد ببندد كه برود برای آموزگاران ساختمان بكنند علاوه برای پیشرفت عمران و آبادی شهرستانها حتماً احتیاج بوجود بانك ساختمانی در محل هست اگر بخواهند این كار را بانك رهنی واگذار كنند بانك رهنی بتهائی نخواهد نوانست كه اینكار را انجام بدهد خواهش می كنم مخصوصاً از جناب آقای نخست وزیر كه مدتها در آذربایجان استاندار بودند و بوضعیت ما آشنا هستند در آذربایجان كارهای عمرانی نشده است برای اینکه قرض هائی داده نشده و توجهی نشده و قرض هائی كه بانك رهنی میدهد خیلی خیلی ناچیز است و اهالی این قدرت را ندارند كه بپایند بر سر و بانك ساختمانی قرارداد ببندند خواهش میکنم كه آقایان باین امر توجه فرمائید

رئیس - اینجا يك ماده ای هست در آیین نامه ماده ۱۲۸ كه هیچ نماینده ای نمیتواند يك پیشنهادی بكنند كه بالملازمه باعث خرج بشود

مهندس اردبیلی - پیشنهاد خرج نیست

رئیس - پس با چه چیز بانك را تأسیس بكنند با آن كه نمیشود بانك تأسیس كرد ماده ۱۲۸ قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲۸ - هیچ يك از نمایندگان نمیتوانند بهیچ عنوان چه مستقلاً و چه در ضمن لوایح و طرحها پیشنهاد خرج یا پیشنهادی كه بالواسطه مستلزم خرج باشد بنمایند

مهندس اردبیلی - اجازه بدهید كه يك توضیح كوچكی بدهم

رئیس - توضیح هم نمیشود دادولی بفرمائید مختصراً بدهید در هر حال رأی نمیگیریم

مهندس اردبیلی - بنده نمی فهمم دولت كه میخواهد سهم بانك ساختمانی را در شهرستانها عمل بكنند چه جوری انجام خواهد داد در صورتی كه بانك نداشته باشد بچه طریق میشود عمل كرد این پیشنهاد هم بنظر بنده پیشنهاد خرج نیست دولت میگوید كه من صدی هشتاد این پول را در شهرستانها خرج خواهم كرد چه جور خرج خواهد كرد بفرمائید بهیچ

رئیس - كریا بانك ساختمانی در شهرستانها شعبه ندارد پس تأسیس آن مستلزم خرج خواهد شد بنا بر این رأی میگیریم ماده اول آقایانی كه موافقت قیام فرمائند (اغلب برخاستند) تصویب شد ماده دوم مطرح است قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۲ - وزارت دارائی اجازه دارد آن قسمت از وجوهی را كه در نتیجه معاملات مربوط به قانون ۴۸۰ دولت امریكا (فروش مازاد محصولات كشاورزی امریكا) بصورت وام مبلغ (دو میلیون و نیم دلار) قابل استفاده است و معاملات آن تا بحال انجام شده اخذ و برای تكمیل باند فرودگاه مهر آباد و كمك به بانك های صنعتی و معدنی اعم از دولتی و باغیر دولتی اختصاص دهد

رئیس - آقای مرات اسفندیاری مخالفید بفرمائید

مرآت اسفندیاری - عرض كنم بنده يك تذکره مختصری داشتم كه میخواستم عرض بكنم و آن این است كه در بعضی شهرستانها بانك ساختمانی يك زمین هائی در اختیار دارد كه ما بین كارمندان دولت تقسیم میکنند یکی از آن شهرستانها حوزة انتخابیه خود چا كراست یعنی سیرجان در آنجا زمین ها تقسیم شده ما بین كارمندان دولت و ادارات دولتی و بانك ساختمانی هم نقشه این زمین ها را كشیده است بنده اینها را من باب مثال عرض میکنم و يك مقدار از كارمندان شروع بساختن در این زمین ها کرده اند و اقامت بانك ساختمانی يك چنین اقدام بزرگی دارد میکند بنده عقیده بنده بانك رهنی باید در ردیف همان بتواند بكارمندان دولت كمكی بكنند حالا اعم از اینکه در آنجا بانك رهنی وجود دارد یا ندارد اگر نمی توانند تأسیس بكنند عقیده بنده این است كه در مراکز استان يك دفتر نمایندگی در بانك ملی باز بكنند و این كمك و مساهمت را بكنند بنده تذکر و استدعا می این است كه شهرستانها كه زمین موات داشتند و بانك ساختمانی هم آنجا زمین ها را ما بین كارمندان دولت تقسیم کرده در آنجا ها باید توجه مخصوصی بشود و مساعدت لازمی بكارمندان بكنند و الا این برنامه بانك ساختمانی بهیچ جا نمیرسد

رئیس - این مطالب مربوط باین ماده نبود دیگر کسی اجازه صحبت نگذاشته است

صدر زاده - راجع این ماده ۲ آقای وزیر دارائی فرمودند وقتی كه مطرح شود توضیح خواهم داد

رئیس - آقای وزیر دارائی بفرمائید توضیح بدهید

وزیر دارائی - جناب آقای صدر

زاده راجع بماده ۲ توضیحی خواستند كه روشن بشوند این قانون ۴۸۰ دولت امریكا راجع بمواد غذائی است كه می فروشد يك جنسی ماده غذائی كنند یا برنج یا مواد روغنی هر چه بفروشد به ملكتی كه می فروشد بباستی قیمت آن بیول آن ملكت قبل پرداخت بشود یعنی وقتی بایران مواد غذائی فروختند صد درصد قیمتی كه آنها تعیین میکنند در حساب آنها گذاشته میشود بعد از این پول ۴۸ درصدش را از همان بلاعوض میکنند و سی درصدش را از همان پول بیس میدهد بعنوان وام و بیست درصدش را با یكی دودرصد بالا یا باین مصرف خود كارهای سفارشان از این صد درصد قیمت مواد غذائی می رساند حالا این پولی كه ما درخواست تصویب و امضای كردیم در واقع نمی شود گفت كه وام میگیریم این پول خود ما است پولی است كه ما داده ایم و آن آقایان این سی درصد را بیس میدهند و در فاصله ده یا ۱۰ سال مستهلك میکنند و ام متوسط امدت یا طویل امدت میدهند و همین پولی كه بابت قیمت مواد غذائی سی درصدش را بیس میدهند ۴۸ درصد مجانی میدهند و ۲۰ درصد دیگر را خودشان خرج میکنند این توضیحی بود كه خواستم عرض كنم (اعست)

رئیس - آقای دكتر دادفر

دكتر دادفر - با توضیحی كه جناب آقای وزیر دارائی فرمودند بنده روشن شدم ولی قسمت آخر ماده نوشته است كه این وام برای تكمیل باند فرودگاه مهر آباد و كمك بپانك های صنعتی و معدنی اعم از دولتی و باغیر دولتی اختصاص داده میشود چون عنوان كمك مثل این است كه مجانی است بنده نمی دانم وقتی كه وام گرفته میشود بانك غیر دولتی چه طور كمك میزند و اگر وام است باید تصریح بشود اگر چنانچه وام نیست و كمك مجانی است فلسفه اش چیست ؟ و این بانك غیر دولتی كدام است باین جهت بنده پیشنهادی خدمت مقام ریاست تقدیم میکنم كه این ماده اینطور اصلاح شود كمك به بانكهای صنعتی و معدنی دولتی و وام بانكهای صنعتی و معدنی غیر دولتی كه این تصریح بشود این كمك مجانی نیست

رئیس - آقای نخست وزیر

نخست وزیر - ایراد آقای دكتر دادفر وارد است و دولت قبول میکند

رئیس - بنا بر این پیشنهاد قرائت میشود

(شرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم كه عبارت آخر ماده ۲ شرح ذیل اصلاح بشود

كمك بپانكهای صنعتی و معدنی دولتی و وام به بانك های صنعتی و معدنی غیر دولتی اختصاص داده شود

دكتر دادفر

نخست وزیر - بنده موافقم

رئیس - آقایانی كه با این پیشنهاد موافقت قیام فرمائند (اكثر برخاستند) تصویب شد دیگر پیشنهادی نیست رأی میگیریم ماده دوم با این اصلاحی كه شد

آقایانی كه موافقت قیام فرمائند (اغلب برخاستند) تصویب شد

فصل اول - حقوق و هزینه های گمرکی

ماده ۱ - از واردات قطعی كشور حقوق ورودی طبق جدول تعرفه ضمیمه این قانون و هزینه گمرکی و كارمزدها مختلفه دیگری بشرح ماده ۷ ریال رایج دریافت می گردد

كالاهائی كه از يك نقطه مرزی كشور وارد و از نقطه مرزی دیگر خارج می گردد (كالای ترانزیتی) و كالاهائی كه پس از ورود بكشور بخارج اعاده می شود (كالای مرجوعی) یا در بندر یا لنگر گاه با فرود گاه ایرانی از يك كشتی بكشتی دیگر یا از يك هواپیما به هواپیما دیگری انتقال داده می شود (كالای انتقالی) و همچنین كالاهائی كه از يك بندر یا نقطه مرزی كشور خارج و از بندر یا نقطه مرزی دیگر داخل می شود (كالای كابوتازی) یا بعنوان واردات و صادرات موقت وارد و صادر می گردد جزء واردات و صادرات كشور محسوب نبوده و از حقوق گمرکی معاف لکن مشمول پرداخت هزینه گمرکی و كارمزد بشرح ماده ۷ می باشد

تبصره - آنچه قبل از تصویب این قانون عوارض گمرکی نامیده می شد از این بعد بنام «هزینه های گمرکی» خوانده میشود

گزارش از کمیسیون دارائی

گزارش شماره ۲۴ کمیسیون انحصارات و گمركات درباره لایحه شماره ۴۴۳۰ مورخ ۲۶ ر ۲۳۰ دولت راجع به اصلاح قانون تعرفه گمرکی (مصوب گسرتی - دارائی - بازار گانی) احاله این سو کمیسیون بمسائل ماده اختلاف رسیدگی و با توجه به نظر اصلاحی وزارت گمركات و انحصارات در يكي دو مورد و در نظر

گرفتن آنها لایحه را بشرح بیوست تصویب اینك جهت تصویب نهائی تقدیم مجلس شورای ملی می نماید

ضمناً لایحه شماره ۶۱۴۷۳ مورخ ۱۳۱۲ ر ۳۰ دولت راجع به تنقیف گمرکی دارو نیز در مقررات این لایحه پیش بینی گردیده است

از طرف مغیر کمیسیون انحصارات و گمركات - فلامسین صامری قانون تعرفه گمرکی

فصل اول - حقوق و هزینه های گمرکی

ماده ۱ - از واردات قطعی كشور حقوق ورودی طبق جدول تعرفه ضمیمه این قانون و هزینه گمرکی و كارمزدها مختلفه دیگری بشرح ماده ۷ ریال رایج دریافت می گردد

كالاهائی كه از يك نقطه مرزی كشور وارد و از نقطه مرزی دیگر خارج می گردد (كالای ترانزیتی) و كالاهائی كه پس از ورود بكشور بخارج اعاده می شود (كالای مرجوعی) یا در بندر یا لنگر گاه با فرود گاه ایرانی از يك كشتی بكشتی دیگر یا از يك هواپیما به هواپیما دیگری انتقال داده می شود (كالای انتقالی) و همچنین كالاهائی كه از يك بندر یا نقطه مرزی كشور خارج و از بندر یا نقطه مرزی دیگر داخل می شود (كالای كابوتازی) یا بعنوان واردات و صادرات موقت وارد و صادر می گردد جزء واردات و صادرات كشور محسوب نبوده و از حقوق گمرکی معاف لکن مشمول پرداخت هزینه گمرکی و كارمزد بشرح ماده ۷ می باشد

تبصره - آنچه قبل از تصویب این قانون عوارض گمرکی نامیده می شد از این بعد بنام «هزینه های گمرکی» خوانده میشود

گزارش از کمیسیون دارائی

گزارش شماره ۲۴ کمیسیون انحصارات و گمركات درباره لایحه شماره ۴۴۳۰ مورخ ۲۶ ر ۲۳۰ دولت راجع به اصلاح قانون تعرفه گمرکی (مصوب گسرتی - دارائی - بازار گانی) احاله این سو کمیسیون بمسائل ماده اختلاف رسیدگی و با توجه به نظر اصلاحی وزارت گمركات و انحصارات در يكي دو مورد و در نظر

شورای ملی می نمایند

مغیر کمیسیون دارائی - مهدی مشابخر گزارش از کمیسیون بازار گانی

مجلس شورای ملی

گزارش شماره ۲۴ کمیسیون انحصارات و گمركات درباره لایحه شماره ۴۴۳۰ مورخ ۲۶ ر ۲۳۰ دولت راجع به اصلاح قانون تعرفه گمرکی (مصوب تیرماه ۱۳۳۴ کمیسیونهای مشترك) مورد تأیید کمیسیون بازار گانی واقع اینك گزارش آنرا تقدیم می دارد

مغیر کمیسیون بازار گانی - مهدی نوری

گزارش از کمیسیون داد گسرتی

مجلس شورای ملی

نظر باینكه در لایحه ای كه دولت تقدیم مجلس شورای ملی نموده و بكمیسوونها ارجاع شده بود در قسمت اتومبیل این طور پیشنهاد شده بود :

۸۹۰ - اتومبیل بنده دار كامل :

الف - سواری شکاری (جز آتھائی كه برای حمل و نقل عمومی است) كه ارزش هر دستگاه آن :

۱ - ۵۰۰۰۰ ریال و كمتر از روی ارزش ۲۵ درصد

۲ - بیش از ۵۰۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰۰ ریال ۴۰ درصد

۳ - بیش از ۱۰۰۰۰۰ ریال باشد ۵۰ درصد

و این پیشنهاد هم در کمیسیون های انحصارات و گمركات بازار گانی - دارائی و داد گسرتی تصویب گردید - پس از جهت اختلاف نظر هائی كه در بعضی از مواد دیگر لایحه بین کمیسیون های مربوط بمیان آمد بمنظور تسریع در امر مقام ریاست دستور دادند سو کمیسیون مشتركی منتخب کمیسیونهای مربوط تشكيل شود تا به وارد اختلاف رسیدگی نماید و در آن سو کمیسیون معاون وزارت گمركات و انحصارات در قسمت ردیف ۸۹۰ اتومبیل پیشنهادی داد باین طرز :

۱ - ۱۰۰۰۰۰ ریال و كمتر ۲۵ درصد

۲ - از ۱۰۰۰۰۰ ریال تا ۲۰۰۰۰۰ ریال ۴۰ درصد

۳ - از ۲۰۰۰۰۰ ریال تا ۵۰۰۰۰۰ ریال ۵۰ درصد

صدر زاده - مواد قرائت نشد

رئیس - این لایحه ۲۶ ماده است يك اصلاحاتی هم دارد این را در دستور میگذاریم و بعد از بودجه مطرح میکنم

۸ - تعیین موقع ودستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - از فردا بودجه مطرح میشود البته خاطر آقایان مسبوق است كه جلسه بودجه متوالیاً تشكيل میشود و صبح و عصر پنج ساعت جلسه خواهیم داشت ساعت هشت هم برك موافق و مخالف گذاشته می شود پس بنا بر این فردا اول وقت جلسه تشكيل میشود ممكن است جلسه از ساعت ۸ و نیم تا يك و نیم بعد از ظهر باشد كه همان پنج ساعت میشود و كافی است اگر كمتر از پنج ساعت شد آنوقت عصر هم جلسه خواهد بود بهر حال فردا ساعت ۸ و نیم صبح جلسه خواهیم داشت و دستور هم بودجه است

(مجلس سه ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - **رضاحكمت**